MINISTERUL JUSTIȚIEI

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA UNBR
Nr. 96-AUT-2023
Ziua 24 Luna 03 Anul 2023

Nr. 2/20555/2023/11.03.2023

Către: Domnului Av. Ion DRAGNE

Vicepreședinte

Uniunea Națională a Barourilor din România

Ref: *Raportul COM privind punerea în aplicare a Directivei 2016/1919 privind asistența juridică gratuită pentru persoanele suspectate și persoanele acuzate în cadrul procedurilor penale și pentru persoanele căutate în cadrul procedurilor privind mandatul european de arestare*

Stimate Domnule Vicepreședinte,

Vă informăm că în data de 14 februarie 2023, Comisia Europeană a publicat raportul său privind punerea în aplicare a Directivei 2016/1919 privind asistența juridică gratuită pentru persoanele suspectate și persoanele acuzate în cadrul procedurilor penale și pentru persoanele căutate în cadrul procedurilor privind mandatul european de arestare, pe care îl regăsiți anexat. Raportul analizează modul în care statele membre au pus în aplicare dispozițiile art. 2-9 din Directivă.

Statele membre trebuiau să transpună directiva în dreptul intern până la 25 mai 2019. Reamintim în acest context că România a definitivat transpunerea Directivei mai sus menționată prin Legea nr. 51 din 26 martie 2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală. Deși termenul de transpunere s-a împlinit la data mai sus menționată, Comisia nu a inițiat procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în temeiul articolului 258 din TFUE împotriva României.

Scopul directivei a fost de a îmbunătăți aplicarea efectivă a dreptului la asistență juridică gratuită pentru persoanele suspectate și persoanele acuzate în cadrul procedurilor penale și pentru persoanele căutate în cadrul procedurilor privind mandatul european de arestare. În general, directiva a oferit valoare adăugată la nivelul UE prin creșterea nivelului de protecție a persoanelor implicate în proceduri penale.

Conform evaluării realizate de Comisie, abordarea transpunerii directivei variază de la un stat membru la altul, fără însă a nominaliza în md direct statele în care a identificat deficiențe sau dimpotrivă o aplicare eficientă a dispozițiilor. Astfel, într-o serie de state membre (22), raportul a relevat că dispozițiile de drept intern sunt insuficiente pentru a respecta pe deplin anumite dispoziții-cheie ale directivei. Acest lucru se întâmplă, în special, atunci când domeniul de aplicare al măsurilor naționale este mai restrâns decât cel prevăzut la articolul 2 din directivă (sunt vizate 11 state membre).

Evaluarea conformității a evidențiat deficiențe în special în ceea ce privește cerința de a acorda asistență juridică gratuită fără întârzieri nejustificate și cel târziu înainte de interogarea persoanei sau înainte de efectuarea actelor de cercetare sau de colectare a probelor.

Potrivit Comisiei, nerespectarea tuturor dispozițiilor directivei influențează în mod negativ eficacitatea drepturilor prevăzute de directivă, ca urmare Comisia va lua toate măsurile adecvate pentru remedierea tuturor deficiențelor identificate, inclusiv prin inițierea de proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în conformitate cu articolul 258 din TFUE.

În acest context, propunem diseminarea raportului în rândul structurilor din subordinea instituției pe care o conduceți.

Menționăm, totodată, că raportul a fost transmis spre informare și Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Cu stimă,

Mădălina MANOLACHE

Director, Direcția Afaceri Europene și Drepturile Omului